

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 9/2018

Klager: Kommunen og grunneiere, jf. § 10 første ledd

Navn: *Heldal/Helldal, Sannes/Sandnes, Bustrak/Bostrak og Voje/Våje*
Navnetype: Gårdsnavn, bruksnavn og avledninger av disse

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 5.5.2017 vedtak om skrivemåten av en rekke stedsnavn i Drangedal kommune. Det kom inn klage på vedtakene om *Hunsvik, Helldal, Sandnes, Bostrak, Vedfall* og *Våje*. Klagerens ønsker var *Honsvik, Heldal, Sannes, Bustrak, Vefall* og *Voje*. Etter ny høringsrunde gjorde Kartverket nytt vedtak for navnene *Honsvik* og *Vefall*. Kartverket opprettholdt vedtaket for resten av navnene, og disse er nå sendt til klagenemnda for endelig avgjørelse.

Klagerne viser til skriftradisjonen for de ønskede skrivemåtene.

Kartverket viser til stedsnavntjenestens tilrådinger. *Helldal* er tilrådd i samsvar med navnets opphav (hunkjønnsordet *helle*) og norsk rettskrivning. *Sandnes* er tilrådd i samsvar med navnets opphav (*sand + nes*) og norsk rettskrivning. *Bostrak* er tilrådd i samsvar med uttalen av navnet og ønsket fra historielaget. *Våje* er tilrådd i samsvar med uttalen, og fordi denne skrivemåten tydeligere enn *Voje* viser navnets opphav (ordet *våg*).

Nemndas vurderinger

Heldal/Helldal: Nemnda mente at det i denne saken er argumenter for begge de aktuelle skrivemåtene, og disse ble grundig drøftet. Nemnda var delt i sin konklusjon i denne

saken. Et mindretall bestående av Marit Halvorsen og Gunnar Andenes viste til unntaksregelen i § 1 i forskriften til stedsnavnloven, som sier at dersom en skrivemåte har vært lenge i bruk og er vel kjent og innarbeidet, kan man fravike gjeldende rettskrivning og rettskrivningsprinsipper. De mente at vilkårene for å bruke denne unntaksregelen er oppfylt i denne saken, siden det er lang skriftradisjon for skrivemåten *Heldal*, og siden den er ønsket av både kommunen og grunneierne. Mindretallet gikk derfor inn for skrivemåten *Heldal*.

Et flertall bestående av Inge Særheim, Endre Mørck og Astrid Fuglås mente at selv om det er tradisjon for skrivemåten med én l, er det ikke sterke nok grunner for å bruke unntaksregelen. Det må legges mest vekt på formålsparagrafen i stedsnavnloven (§ 1), der det står at skrivemåten av navnet ikke skal skygge for meningsinnholdet. Forleddet i navnet er ordet *helle*, og det kommer ikke tydelig frem dersom navnet skrives *Heldal*. Skrivemåten med én l vil også kunne påvirke uttalen av navnet. Flertallet gikk derfor inn for skrivemåten *Helldal*.

Sannes/Sandnes: Også i denne saken var nemnda delt i sin konklusjon. Et mindretall, bestående av Marit Halvorsen, viste til unntaksregelen i § 1 i forskriften til stedsnavnloven, som sier at dersom en skrivemåte har vært lenge i bruk og er vel kjent og innarbeidet, kan man fravike gjeldende rettskrivning og rettskrivningsprinsipper. Hun mente at vilkårene for å bruke denne unntaksregelen er oppfylt i denne saken, siden det er lang skriftradisjon for skrivemåten *Sannes*, og siden den er ønsket av både kommunen, historielaget og grunneierne. Hun var usikker på om skrivemåten *Sannes* vil skygge for meningsinnholdet, ettersom det ikke er noen annen logisk tolkning av navnet enn *sand + nes*, uavhengig av skrivemåten. Mindretallet gikk derfor inn for skrivemåten *Sannes*. Et flertall bestående av Inge Særheim, Endre Mørck, Gunnar Andenes og Astrid Fuglås mente at skrivemåten av navnet må følge rettskrivingen og navnets opphav, jf. formålsparagrafen i stedsnavnloven (§ 1), der det står at skrivemåten av navnet ikke skal skygge for meningsinnholdet. Flertallet gikk derfor inn for skrivemåten *Sandnes*.

Bustrak/Bostrak: Nemnda mente at siden opphavet til dette navnet er uklart, bør skrivemåten rette seg etter uttalen. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Bostrak*. Nemnda mente at skrivemåten *Bustrak* vil kunne føre til at navnet uttales med u (uttalt som lydskriftegnet /u/), og la også vekt på at det i denne saken ikke er et entydig ønske lokalt om skrivemåten *Bustrak*.

Voje/Våje: Nemnda pekte på at det ikke er noen entydig skriftradisjon for skrivemåten *Voje*. Nemnda mente også at skrivemåten *Voje* vil kunne føre til en uttale med kort vokal eller diftong, og gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Våje* i samsvar med uttalen av navnet.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Helldal (i samsvar med flertallet), **Sandnes** (i samsvar med flertallet), **Bostrak** (enstemmig) og **Våje** (enstemmig).

Vedtakene gjelder gårdsnavnene, likelydende bruksnavn, og andre navn avledet av gårdsnavnene.

Oslo, 30. november 2018

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 7/2018

Klager: Kartverket, jf. § 10 første ledd

Navn: *Herdlavegen* eller *Herdlevegen*, gjenopptaking av navnesak

Navnetype: Adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Askøy kommune, jf. § 5 andre ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Askøy kommune gjorde i 2007 vedtak om skrivemåten *Herdlavegen* for et adressenavn i kommunen. Kartverket, som ønsker skrivemåten *Herdlevegen*, har bedt Askøy kommune gjenoppta saken med bakgrunn i at det har kommet til nye opplysninger. Askøy kommune har avslått kravet fra Kartverket, og avslaget er påklaget til klagenemnda.

Kartverket mener at det har kommet til nye opplysninger i saken etter at kommunen i 2007 gjorde vedtak om skrivemåten *Herdlavegen*, slik at det er grunnlag for å gjenoppta saken. Det ble i mars 2017 gjort vedtak om skrivemåten *Herdle-* i en rekke sammensatte navn med dette forleddet. Kartverket peker også på at det i kommunens vedtaksbrev fra 2007 om *Herdlavegen* står at vedtaket er i samsvar med tilrådingen fra navne-konsulentene, noe som ikke stemmer, da de tilrødde *Herdlevegen*.

Kommunen begrunner avslaget med at kommunens hovedprinsipp i adresseringen er å ta utgangspunkt i hvor veien ender når det skal tildeles nye veinavn, og at «Herdle» ikke er noe stedsnavn.

Nemndas vurderinger

Nemnda mener at vedtaket fra 2017 om sammensetningsmåten *Herdle*- må kunne regnes som en ny opplysning i saken. Dette vedtaket forandrer faktum i saken så mye at den kan prøves igjen.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Saken gjenopptas.

Oslo, 30. november 2018

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 12/2018

Klager: Lokal organisasjon, jf. § 10 første ledd

Navn: *Holmåk* eller *Holmvåg*

Navnetype: Gårdsnavn og avlede naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten *Holmåk* for navnet på gnr 54 i Steigen kommune, og *Holmåk-* som forledd i flere naturnavn. Vedtaket ble påklaget av Holmvåg grunneierlag, som ønsker skrivemåten *Holmvåg*. Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Klager skriver at *Holmvåg* er brukt i dagligtalen, og at de ikke kjenner til at formen *Holmåk* har vært brukt i lokal dagligtale på minst hundre år.

Kartverkets vedtak ble gjort på grunnlag av den nedarvede lokale uttalen som fortsatt er i bruk, skriftradisjonen for *Holmåk* og navnets opphav.

Nemndas vurderinger

Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten *Holmåk* i samsvar med navnets opphav (sisteledet er det norrøne ordet *auki*) og den nedarvede lokale uttalen som fortsatt er i bruk. Klagerne skriver at formen *Holmåk* ikke er i bruk i dagligtalen, men dette stemmer ikke med uttaleopplysningene Kartverket og stedsnavntjenesten har lagt frem i saken. Nemnda har forståelse for klagers ønske om *Holmvåg*, siden denne formen er brukt lokalt både muntlig og skriftlig. Denne skrivemåten vil imidlertid føre til en annen tolkning av navnet, og dermed være i strid med § 1 i stedsnavnloven, som sier at skrivemåten av

navnet ikke skal skygge for meningsinnholdet. Og selv om uttalen *Holmvåg* er i bruk i dag ved siden av /håLmå:g/, er det ikke *Holmvåg* som er den lokale, nedarvede uttalen, jf. § 4 første ledd i stedsnavnloven. I § 4 andre ledd åpnes det for å fastsette flere skrivemåter av samme navn på det samme navneobjektet, men klagenemnda ønsker ikke å gjøre det i denne saken. Formen *Holmåk* er et kulturminne som bør vernes i samsvar med formålsparagrafen i loven, og som forteller om (tidligere) naturforhold på stedet. Forleddet i navnet er ordet *holme*, og etterleddet er et norrønt ord med betydningen 'auke, tillegg, tilvekst'. Navnet viser til en holme som har en topografisk tilknytning til en annen kanskje større holme. Ved gården *Holmåk* er det i dag to nes som tidligere kan ha vært holmer skilt fra land.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Holmåk**. Vedtaket gjelder gårdsnavnet og naturnavn avledet av gårdsnavnet, samt adressenavnet.

Oslo, 30. november 2018

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 11/2018

Klager: Grunneiere og kommunen, jf. § 10 første ledd

Navn: *Opoftel/Oppoftel* og *Opoftsvann/Oppoftsvann*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde i 2016 vedtak om skrivemåten *Oppofta*. Dette vedtaket ble påklaget – fire klagere ønsket skrivemåten *Opoftel*, og Kvinesdal kommune ønsket *Oppoftel*. Kartverket gjorde deretter vedtak om *Opoftel* 30.12.2016, men gjorde deretter om sitt vedtak til *Oppoftel* 23.2.2017. Kartverket satte etter dette i gang en ny høringsrunde, og gjorde 24.9.2018 vedtak om skrivemåtene *Oppoftel* (gnr 37 og bnr 1-4 og 6) og *Oppoftsvann* i Kvinesdal kommune. Dette vedtaket er påklaget av Martin Opoftel m/familie og Kvinesdal kommune, med ønske om skrivemåten *Opoftel*. Kartverket står ved sitt vedtak om *Oppoftel* og *Oppoftsvann*, og saken er sendt til klagenemnda.

Kommunen begrunner ønsket om *Opoftel* med at forvaltningsutvalget vektlegger den historiske og lokale skrivemåten. Martin Opoftel m/familie påpeker hvor viktig skrivemåten *Opoftel* er for dem, at de har sterk tilknytning til denne skrivemåten, og at uttalen er «op».

Kartverket viser til at skrivemåten *Opp-* er i samsvar med nedarvet lokal uttale og gjeldende rettskrivningsprinsipper. Kartverket viser også til at skriftformen ikke skal skygge for meningsinnholdet i navnet.

Nemndas vurderinger

Denne saken byr på mange vanskelige språklige spørsmål fordi andre ledd i navnet opprinnelig er samme navn som det geografisk nærliggende Åpta, men nemnda har bare behandlet skrivemåten av førsteleddet *Op-/Opp-* siden det er denne som er påklaget. Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåten *Opp-* i samsvar med uttale og rettskrivning. Unntaksregelen i § 1 i forskriften til stedsnavnloven sier at dersom en skrivemåte har vært lenge i bruk og er vel kjent og innarbeidet, kan man fravike gjeldende rettskrivning og rettskrivningsprinsipper. Nemnda mente at vilkårene for å bruke denne unntaksregelen ikke er oppfylt i denne saken, siden det ikke er en entydig skriftradisjon for skrivemåten *Op-*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Oppofte** og **Oppoftsvann**

Oslo, 30. november 2018

Marit Hålvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 8/2018
Klager: Privatperson

Navn: *Skor* eller *Skår*, spørsmål om klagerett
Navnetype: Gårdsnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen
Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 5. juli 2018 vedtak om skrivemåten av en rekke stedsnavn i Osterøy kommune, deriblant gårdsnavnet *Skor* (gnr 133). Vedtaket er påklaget av eier av gnr/bnr 135/22, som ønsker skrivemåten *Skår*. Klager er også medeier i eiendommene 133/14 og 133/38. Kartverket har avslått klagen fordi klager ikke har klagerett, og viser også til at klagen kom etter klagefristen på tre uker. Klager har påklaget avslaget til klagenemnda.

Klager mener at siden eiendommene 133/14 og 133/38 er utskilt fra 133/4, som har bruksnavnet *Skor*, har han klagerett på navnet.

Kartverket viser til at klagers bruk Øyjordsmyrane ligger under gnr 135 Runnhovda, og ikke under gnr 133 Skor. Navnesaken om skrivemåten *Skor* på gnr 133 gjelder dermed ikke klagers gårdbruk eller eiendom, og han har dermed ikke klagerett etter § 10 første ledd i stedsnavnloven. Klager er også medeier i hytteeiendommene 133/14 og 133/38, men ettersom disse har bruksnavnene *Breidablikk* og *Breidablikk 1*, gir heller ikke de klagerett på gårdsnavnet *Skor*.

Nemndas vurderinger

Det at klagers eiendom *Breidablikk* er skilt ut fra et bruk med navnet *Skor*, gir ikke klagerett til skrivemåten av gårdsnavnet *Skor*. Nemnda kan ikke se at klager har godtgjort at han har klagerett i denne saken, og gikk derfor enstemmig inn for å avvise klagen.

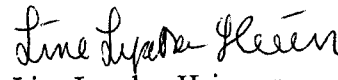
Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Saken avvises.

Oslo, 30. november 2018

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 10/2018

Klager: Kartverket, jf. § 10 første ledd

Namn: *Årbakkaheio/Årbakkaheia, Skåtel/Skotet, Eiabrekko/Eidabrekka og Skåravågen/Skoravågen*

Namnetype: Adressenamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Kommunen, jf. § 5 andre ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Endre Mørck, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Tysnes kommune gjorde 22.9.2015 vedtak om ei rekke adressenamn, og Kartverket klaga på nokre av desse. Kommunen endra vedtaket sitt for eitt av namna, og for ein del av dei andre har Kartverket reist formell namnesak. Det står framleis att fire namn der kommunen har halde på vedtaket sitt, og desse namna er sende til klagenemnda. Det gjeld *Årbakkaheio, Skåte, Eiabrekko og Skåravågen*, der stadnamntenesta tilrådde *Årbakkaheia, Skotet, Eidabrekka og Skoravågen*.

Kartverket grunngir klaga med at namna *Årbakkaheio, Skåte og Eiabrekko* ikkje følger normeringsreglane i stadnamnlova. Namnet *Skåravågen* er ikkje i samsvar med primærnamnet i SSR.

Kommunen viser til at dei fire påklaga namna har sterk lokal tradisjon. Namnet *Skåte* har truleg samanheng med at «dette var ein plass for å skåta ved og tømmer».

Nemndas vurderingar

Årbakkaheio/Årbakkaheia: Skrivemåten *Årbakkaheio* er i samsvar med dei nye utfyllande reglane om skrivemåten av norske stadnamn, som blei godkjende av

Kulturdepartementet 18. oktober 2018. Nemnda gjekk difor samrøystes inn for skrivemåten *Årbakkaheio*.

Skåte/Skotet: Dette namnet er bunden form av inkjekjønnsordet *skot*. Verbet *skåte* i den tydinga kommunen nemner, er ikkje normert i norsk rettskriving. Nemnda gjekk difor samrøystes inn for skrivemåten *Skotet*.

Eiabrekko/Eidabrekka: Skrivemåten *-brekko* er i samsvar med dei nye utfyllande reglane om skrivemåten av norske stadnamn, men forleddet må skrivast med *d* i samsvar med rettskrivinga. Nemnda gjekk difor samrøystes inn for skrivemåten *Eidabrekko*.

Skåravågen/Skoravågen: Det er ikkje gjort vedtak om skrivemåten av naturnamnet *Skåravågen/Skoravågen* eller bruksnamnet som ligg til grunn for naturnamnet. Kartverket må reise formell namnesak for desse namna. Vedtaket i denne formelle namnesaka blir retningsgivande for skrivemåten av adressenamnet.

Nemnda gjorde slikt samrøystes

VEDTAK:

Det må reisast formell namnesak for namnet *Skåravågen/Skoravågen*. For dei tre andre adressenamna blir fastsett skrivemåtane *Årbakkaheio*, *Skotet* og *Eidabrekko*.

Oslo, 30. november 2018

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær